

Seletuskiri „Siseministri 24. mai 2023. a käskkirja nr 1-3/76 „Toetuse andmise tingimused ennetava ja turvalise elukeskkonna arendamiseks“ muutmise“ juurde

1. Sissejuhatus

Eelnõuga muudetakse siseministri 24. mai 2023. aasta käskkirja nr 1-3/76 „Toetuse andmise tingimused ennetava ja turvalise elukeskkonna arendamiseks“ (edaspidi *TAT*). Muutmise on tingitud vajadustest kaasata *TAT*-i punktis 2.4 kirjeldatud tegevuse „Kohaliku tasandi võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks“ elluviimisesse partnerid ja eraldada neile tegevusteks vajalik eelarve.

Käskkirja kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 alusel ning kooskõlas Vabariigi Valitsuse 31. mai 2012. a määruse nr 39 „Siseministeeriumi põhimäärus“ § 23 lõike 2 punktiga 2 ja Vabariigi Valitsuse 3. juuli 2023. a korraldusega nr 180 "Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika fondide meetmete nimekirja kinnitamine

Käskkirja eelnõu koostas Siseministeeriumi välisvahendite osakonna nõunik Ave Osman (e- post ave.osman@siseministeerium.ee, telefon 612 5242). Eelnõu juriidilist kvaliteeti kontrollis Siseministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Liisa Olesk (liisa.olesk@siseministeerium.ee tel 612 5073).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Muudatusi tehakse *TAT*-i järgnevates punktides.

Punkti 2.4.1.1 muudatusega sätestatakse, et toetatava tegevuse „Kohaliku tasandi võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks“ elluviimisesse kaasatakse kaheksa partnerit, kelleks on Tallinna Strateegiakeskus, Elva vald, Saarde vald, Saaremaa vald, Narva linn, Kohtla-Järve linn, Rapla vald ja Viljandi linn. Partnerid hakkavad ellu viima *TAT*-i punktis 2.4.3.1.2 ja 2.4.3.1.3 kirjeldatud tegevusi.

Elluviija viis 2023. aastal läbi avaliku konkursi „Kohaliku omavalitsuste arenguprogramm“, et leida kohalikest omavalitsustest (edaspidi *KOV*) partnerid, keda kaasata *TAT*-i punktis 2.4.3.1 nimetatud tegevuse „Kohaliku omavalitsuse arenguprogramm turvalisuse tegevusmudeli katsetamiseks ja arendamiseks“ elluviimisesse. Konkursi tulemusel rahuldati kaheksa *KOV*-i taotlus kokku seitsmest maakonnast (Harjumaa, Ida-Virumaa, Viljandimaa, Pärnumaa, Saaremaa, Raplamaa ja Tartumaa). Kooskõlas *TAT*-i seletuskirjaga *TAT*-i punkti 2.4.1 kohta sai arenguprogrammis osalemise võimaluse igast maakonnast üks *KOV*. Ida-Viru maakonnast võis kaasata kaks *KOV*-i ja seda ka tehti.

Arenguprogrammi esimene etapp kaheksale *KOV*-ile toimub aastatel 2023–2025. Arenguprogrammi kestus *KOV*-ijaoks on keskmiselt kaks aastat. Arenguprogrammi teine etapp toimub aastatel 2025–2027 ning selleks korraldatakse eraldi konkurss, et leida veel vähemalt 8 *KOV*-i nendest maakondadest, kes esimeses etapis ei osalenud. Arenguprogrammi I etapis osalevad *KOV*-id jagavad oma kogemusi arenguprogrammi kohta nii maakonnasisestel kui ka -ülestel ja üleriigilistel üritustel, mis *TAT*-i raames toimuvad, et julgustada senisel konkursil mitte osalenud maakondade *KOV*-e järgmisel konkursil osalema.

Konkursile esitatud taotluste sisu hindamise kriteeriumideks olid KOV-i poolt koostatud taotluse eesmärgipärasus ja põhjendatus, KOV-i valmidus turvalisuse arenguprogrammis osalemiseks, KOV-i turvalisuse valdkonna strateegiline vaade, KOV-i koostöövõime teiste maakonna KOV-idega ja KOV-i suutlikkus arenguprogrammi läbi viia (sealhulgas kuluefektiivsus). Hindamiskomisjon KOV-ide poolt esitatud taotluste hindamiseks oli moodustatud Siseministri käskkirjaga ning sellesse kuulusid korrakaitse- ja kriminaalpoliitika osakonna, strateegia- ja arendusosakonna ja Sisekaitseakadeemia esindajad, kes omavad valdkondlikku kompetentsi, et kehtestatud kriteeriumide alusel taotlusi hinnata.

Taotlusi said esitada kohaliku omavalitsuse üksused ning taotlusele pidi olema lisatud KOV-i kollegiaalne otsus arenguprogrammis osalemise ja tegevuste läbiviimise valmiduse kohta. KOV-ide suutlikkus arenguprogrammi tegevusi tulemuslikult ellu viia sõltub peamiselt juhtkonna motiveeritusest, turvalisuse arenguprogrammi panustamise valmidusest, turvalisuse valdkonna tegevuste tähtsustamisest ning KOV-i rolli mõistmisest turvalise elukeskkonna kujundajana. Valitud partneritel on vajalik kvalifikatsioon, kogemus, õiguslik, organisatsioonilised ja tehnilised eeldused toetatavate tegevuste elluviimiseks kavandatud viisil.

Punkti 5 muudatusega sätestatakse toetatavate tegevuste eelarve tabel uues sõnastuses, kuid muudetakse ainult tabeli järku nr 4 „Kohaliku tasandi võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks“. Muudatusega nähakse TAT-i lisatavatele partneritele ette eelarve nende tegevuste läbi viimiseks. Iga partneri eelarve suuruseks on 35 000 eurot, millest 70% ehk 24 500 eurot moodustab Euroopa Sotsiaalfond+ toetus ning 30% ehk 10 500 eurot moodustab riiklik kaasfinantseering.

3. Eelnõu terminoloogia

Käskkirjaga uusi termineid kasutusele ei võeta.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu vastab järgmistele Euroopa Liidu määrustele:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013.

5. Käskkirja mõjud

Eelnõuga tehtavad muudatused tuginevad avaliku konkursi tulemusele ning võimaldavad seatud eesmärkide saavutamist kavandatud ajaraami ja eelarve piires.

6. Käskkirja rakendamiseks vajalikud kulutused ja eeldatavad tulud

Eelnõus sätestatud tegevusi rahastatakse Euroopa Sotsiaalfond+ ja Eesti riigi vahenditest TAT-i abikõlblike kulude eelarve ulatuses, seega eelnõu rakendamisega ei kaasne riigieelarvele täiendavaid kulusid. Käskkirjaga rakendamisega tulu ei teenita.

7. Käskkirja jõustumine

Käskkiri jõustub tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2024. a.

8. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu kooskõlastati eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu korraldusasutusega (Riigi Tugiteenuste Keskus ja Rahandusministeerium) ja rakendusametustega, kes nõustavad riigi pikaajalises arengustrateegias kinnitatud strateegilistesse sihtidesse ja aluspõhimõttesse panustamist vastavalt oma vastutusvaldkonnale (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ning Klimaministeerium).

Eelnõu esitatati arvamuse avaldamiseks Euroopa Komisjonile, rakenduskava seirekomisjonile, Eesti Linnade ja Valdade Liidule ning TAT-i lisatud partneritele.

Eelnõu kooskõlastati märkusteta.